

Ukrainan aurionkukkapelto

Kuorma-autonkuljettaja Alexi Yurchakin, 63, tarina vuonna 1986 Ulan Udessa

Olen minäkin matkustellut. Kävin sotimassa Ukrainassa, auringonkukkien maassa. Olin parikymmentä, aivan niin kuin te nyt, kun minut siirrettiin Kolymasta Ukrainan toiselle rintamalle. Vannoimme valat ja lupasimme Stalinille, että ammusme itsemme ennen kuin antaudumme viholliselle. Mutta todellisuus on toisenlainen. Kun Wehrmacht saartoi kerran divisioonamme, niin osa meistä juoksi pakoon ja osa antautui saman tien. Kukaan ei ampunut itseään.

Mutta minähän olin kertomassa Ukrainasta... Kului useita päiviä ehkä viikkoja ennen kuin näin omin silmin ensimmäiset saksalaiset sotilaat. Se tapahtui Tusatkassa. Se oli pieni parinsadan ihmisen kylä keskellä auringonkukkapeltoja. Joukkue, jossa palvelin, määrättiin piirittämään kylä, koska siellä oli kyläläisten lisäksi saksalaisia sotilaita. Siinä sitten hiivittiin kylän lähelle samaan tapaan kuin partisaanit, vaikka meillä ei ollut kuin kaksi kivääriä ja pari ammusta. Perillä me hajaannuimme jokainen omalle, ennalta määrätylle paikalle. Minä ja Lara jäimme väijyksiin halkopinon taakse, asetta meille ei annettu, vain yksi käsikranaatti. Viitisenkymmentä saksalaista valioluokan natsisotilasta istuskeli kaivon ympärillä, jonka ylle oli levitetty valtava pressu. Se suojasi sotilaita kuumalta auringolta ja sateilta. Osa sotilaista pakkasi laukkujaan, osa poltteli tupakkaa. Kaikkialla sotilaiden ympärillä makasi ammuttuja naisia ja lapsia, lemmiä, lampaita, sikoja ja vuohia. Ruumiiden läsnäolo ei näyttänyt häiritsevän saksalaisten sotilaiden sielun rauhaa.

Sitten minä ja Lara näimme kuinka yhden talon takaa ilmestyi kummallinen joukko. Siinä oli viisi nuorta saksalaista sotilasta ja joukko rai-vopäisiä mustalaisia. Naisia, vanhuksia ja kaiken ikäisiä lapsia. Mustalaiset huusivat, itkivät, kiljuivat, kirosivat ja jopa sylkivät saattajiensa päälle. Sotilaat potkivat ja hakkasivat kapinoitsijoita aseenerillä. Minä katsoin Laraa, Lara katsoi minua. Sitä vihan kirkastamaa naisen katsetta en unohda koskaan. Ja samassa nousi pohjoinen tuuli ja pian alkoi vihmoa vettä. Vettä tuli koko

taivaan leveydeltä ja me kastuimme hetkessä. Märkä, kylmä tuuli piiskasi mustalaisia, ne eivät hiljenneet vaan rimpuihivat raivoissaan loppuun asti. Pian auringonkukkapelloista nousi usva. Se levittäytyi niin sakeana, ettemme voineet erottaa yhtään keltaista kukkaa. Ja sinne kukkapeltoon joukko katosi. Usva nielaisi viimeisenkin mustalaisen.

Minä ja Lara vilkaisimme vielä kerran toisiamme. Sitten Lara, jolla oli kranaatti, avasi lukon ja heitti sen kohti kaivoa. Kranaatti lensi komeasti ja räjähti saksalaisten sekaan. Saman tien joku meikaläinen avasi konekivääritulen lähimmän talon katolta. Me tapoimme kaikki saksalaiset. Lara kysyi, että entä ne, jotka olivat vieneet mustalaiset, ne piti saada kiinni. Usva oli kadonnut, mutta tuuli vielä huiski mustana ja kylmänä. Juoksimme mäelle auringonkukkapeltojen taakse. Sinne minne mustalaiset oli viety. Ja mitä me näimme? Mäen rinteessä kasvoi kauniita, vanhoja poppeleita. Poppeleiden oksilla roikkui hirttoköyden päässä kaksikymmentäyhdeksän ihmistä. Niiden sinertävät jalat heiluivat hiljaa ruohikon yllä. Kun menimme lähemmäksi, näimme että isommat lapset oli potkittu hengiltä, vauvat tapettu lyömällä niiden päätä poppelin runkoa vasten. Pyöveleitä ei näkynyt enää missään.

R o s a L i k s o m

Kirjoittaja on Lapista kotoisin oleva taiteilija, joka asuu Helsingissä ja harrastaa mm. Venäjää. Oheinen teksti on piipahdus www.rosaliksom.com Hytti-ekstroihin.